

Raadsvoorstel

Zaaknummer L272958
Datum raadsvergadering 8 juli 2021
Portefeuillehouder W.R. Vos

Onderwerp Kadernota 2022

Voorstel

Het college stelt u voor om de Kadernota 2022 vast te stellen en daarmee in te stemmen met de volgende kaders:

1. het beschikbaar stellen van de volgende middelen voor nieuw beleid:
 - a. € 40.000 structureel vanaf 2022 voor peuteropvang en VVE;
 - b. € 64.000 incidenteel in 2022 voor extra formatieve capaciteit voor veiligheid;
 - c. € 52.000 incidenteel in 2022 voor continueren van inzet programmamanagement voor de energietransitie;
 - d. € 20.000 incidenteel in 2022 voor uitwerking van de RES en opstellen uitnodigingskader;
 - e. € 40.000 incidenteel in 2022 voor wijkaanpakken warmtetransitie;
 - f. € 12.000 incidenteel in 2022 voor inzet pedagogisch beleidsmedewerker VVE;
 - g. € 25.000 incidenteel in 2022 voor uitvoering van de wet schuldhulpverlening;
 - h. € 43.000 incidenteel in 2022 voor 0,5 fte formatie R&T/Leusden op de kaart;
 - i. € 7.000 incidenteel in 2022 voor beheer van perceel Schoolsteegse bosjes;
 - j. € 50.000 incidenteel in 2022 voor het eetwerkcafé in het Huis van Leusden;
 - k. € 25.000 incidenteel in 2022 voor de pilot met het geldloket;
 - l. € 30.000 incidenteel in 2022 en € 20.000 in 2023 voor de aanbesteding van algemene voorzieningen voor ouderen;
 - m. € 10.000 incidenteel in 2022 en € 10.000 incidenteel in 2023 voor de poortwachter dyslexie.
2. de onder 1. genoemde middelen als volgt te dekken:
 - a. de structureel € 40.000 van 1a. ten laste van het begrotingsresultaat;
 - b. de incidenteel € 313.000 van 1b. t/m 1j. ten laste van de algemene reserve basisdeel;
 - c. de incidenteel € 25.000 van 1k. ten laste van de egalisatiereserve corona;
 - d. de incidenteel € 70.000 van 1l. t/m 1m. ten laste van bestaande CUP-gelden.
3. het starten van een "Plan maatregelen" om tot concrete structurele ombuigingen te komen voor kadernota 2023;
4. de overige kaders voor de begroting 2022.

Aanleiding

Binnen de bestuurlijke planning & control cyclus wordt de vaststelling van de programmabegroting - jaarlijks in november - voorafgegaan door de behandeling van een kadernota door de raad tijdens het voorjaarsdebat.

Doel / Effect

De raad stelt kaders vast voor de programmabegroting 2022 en geeft hiermee invulling aan zijn kaderstellende rol.

Argumenten

1. *De begrotingspositie en onzekerheid over rijksmiddelen leidt tot terughoudendheid met structureel nieuw beleid.*

In de Kadernota 2022 gaan wij o.a. in op de financiële positie, het financiële perspectief, en op te maken keuzes voor het komende begrotingsjaar.

Tijdens de “Tussentijdse financiële verkenning” op 25 maart jl. hebben wij drie scenario's benoemd, hoe om te gaan met de Kadernota 2022. Dat waren:

1. Een niet-sluitende begroting
2. Een reëel sluitende begroting
3. Een optimistisch sluitende begroting

Voor de kadernota en de begroting 2022 gaat onze voorkeur uit naar scenario 3, een “optimistisch sluitende begroting”. Omdat we op korte termijn geen ondoordachte keuzes willen maken in combinatie met de onzekerheden vanuit het Rijk en de nieuwe coalitie de ruimte willen geven hierin keuzes te maken. We verwachten dat hiermee voor 2022 een sluitende begroting kan worden opgesteld. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van een ‘optimistische’ stelpost “Rijksinkomsten jeugdzorg/WMO abonnementstarief”, de inzet van incidentele middelen voor het nieuw beleid in 2022 en enkele structurele ombuigingen.

Desondanks blijft het meerjarenperspectief ongewijzigd somber. Er doemen forse structurele tekorten op, terwijl we op meerdere vlakken nog steeds niet weten waar we, in financieel opzicht, met het Rijk aan toe zijn. Bovendien zijn er in 2022 gemeenteraadsverkiezingen. We willen daarom geen voorstellen doen die verstrekkend of onomkeerbaar zijn gelet op de financiële uitdagingen waar we ons voor geplaatst zien. Wat betreft nieuw beleid doen we voornamelijk voorstellen om beleidswensen tijdelijk te honoreren om ze in de lucht te houden.

2. *Voor de tijdelijke dekking van nieuw beleid is inzet van reserves noodzakelijk*

De inzet van incidentele middelen uit reserves helpt ons de huidige onzekere periode te overbruggen totdat er meer duidelijkheid vanuit Den Haag komt, bijvoorbeeld wanneer er een nieuw regeerakkoord is. Daarnaast maken we voor de dekking ook gebruik van bestaande middelen die via het CUP al beschikbaar zijn gesteld.

3. *Een herstelplan voor de jaren na 2022 is nodig*

Door de structurele tekorten na 2022 dient een proces te worden gestart om de meerjarenbegroting sluitend te krijgen. Ombuigingsmaatregelen zijn onvermijdelijk. Het is belangrijk te starten met verdiepende onderzoeken binnen de thema's uit het rapport “Verkenning prioriteitsstellingsdiscussie”. De coalitie kan na de verkiezingen daarover de afwegingen maken en besluiten nemen bij de kadernota 2023.

4. *De raad stelt kaders vast voor de programmabegroting 2022-2025.*

Om de programmabegroting op te stellen stelt de raad kaders vast met betrekking tot de inflatiecorrectie en de belastingen.

Tegenargument / Alternatieve scenario's

Alternatief 1: Scenario “niet-sluitende begroting”

Omdat de financiële problemen waar Leusden voor staat in belangrijke mate zijn terug te voeren op onvoldoende middelen van het Rijk, hebben wij overwogen om als scenario te kiezen voor het aanbieden van een niet-sluitende begroting.

Met dat scenario, zo is de gedachte, geven we dan een "signaal" af waarbij wij vinden dat het Rijk voor de gemeenten eerst financieel over de brug moet komen. Een scenario waarvoor afgelopen jaar en mogelijk ook dit jaar sommige gemeenten hebben gekozen of gaan kiezen.

Toch hebben wij daar uiteindelijk om meerdere redenen niet voor gekozen. Het aanbieden van een niet-sluitende begroting zal haast wel zeker leiden tot preventief financieel toezicht van de provincie Utrecht. De consequentie zal zijn dat alsnog het verzoek zal komen om een "herstelplan" te maken, dat elke begrotingswijziging eerst ter goedkeuring naar de provincie moet en dat extra overleg met de provincie gedurende de herstelperiode extra inzet en capaciteit vraagt. Dit alles zonder dat het feitelijk leidt tot een vorm van toegevoegde waarde of extra geld van het Rijk.

Daarnaast brengt dit scenario een situatie met zich mee dat we als gemeente zelf minder de regie hebben over onze financiële huishouding. Een financieel solide beleid is en blijft in dat opzicht toch vooral onze eigen verantwoordelijkheid. Daarbij past het beter zelf tot inzichten, afwegingen en keuzes komen, dan dat we ons in zeker opzicht afhankelijk opstellen richting de provincie.

Alternatief 2: Scenario reëel sluitende begroting

Het andere scenario is een reëel sluitende begroting. Dit betekent een groter tekort en gelijktijdig een grote bezuinigingsopgave. Deze situatie vraagt om concrete ombuigingen op heel korte termijn. Het risico hierbij is dat de keuzes onzorgvuldig en niet integraal worden gemaakt. Een nog groter risico is dat maatregelen worden getroffen die achteraf niet nodig blijken, omdat bijvoorbeeld de uitkomsten uit het regeerakkoord meevallen.

Bij beide alternatieve scenario's zal het de bezuinigingsopgave vergroten en zal het op korte termijn nodig zijn forse ombuigingen te realiseren. Hierdoor kan het gebeuren dat reeds ingezette ontwikkelingen moeten stoppen. Gelet op de speerpunten van het coalitieakkoord kiezen wij daar niet voor. Bij voorkeur wachten wij eerst het regeerakkoord af, alvorens definitieve keuzes aan u voor te leggen.

Risico's

Hiervoor verwijzen wij naar de risicoparagraaf in de kadernota.

Plan van aanpak / Tijdsplanning

De vastgestelde kaders worden verwerkt in de programmabegroting 2022.

In november stelt de raad de programmabegroting vast, en kan dan op grond van zijn controlerende rol nagaan of de kaders goed zijn verwerkt.

Bijlagen

Kadernota 2022

Het college van de gemeente Leusden,

H.W. de Graaf - Koelewijn
directeur-secretaris

G.J. Bouwmeester
burgemeester

Gemeente Leusden

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Leusden:

Besluit op basis van het voorstel van het college van 8 juni 2021, nummer: L272958

b e s l u i t:

Het college stelt u voor:

de Kadernota 2022 vast te stellen en daarmee in te stemmen met de volgende kaders:

1. Het beschikbaar stellen van de volgende middelen voor nieuw beleid:
 - a. € 40.000 structureel vanaf 2022 voor peuteropvang en VVE;
 - b. € 64.000 incidenteel in 2022 voor extra formatieve capaciteit voor veiligheid;
 - c. € 52.000 incidenteel in 2022 voor continueren van inzet programmamanagement voor de energietransitie;
 - d. € 20.000 incidenteel in 2022 voor uitwerking van de RES en opstellen uitnodigingskader;
 - e. € 40.000 incidenteel in 2022 voor wijkaanpakken warmtetransitie;
 - f. € 12.000 incidenteel in 2022 voor inzet pedagogisch beleidsmedewerker VVE;
 - g. € 25.000 incidenteel in 2022 voor uitvoering van de wet schuldhulpverlening;
 - h. € 43.000 incidenteel in 2022 voor 0,5 fte formatie R&T/Leusden op de kaart;
 - i. € 7.000 incidenteel in 2022 voor beheer van perceel Schoolsteegse bosjes;
 - j. € 50.000 incidenteel in 2022 voor het eetwerkcafé in het Huis van Leusden;
 - k. € 25.000 incidenteel in 2022 voor de pilot met het geldloket;
 - l. € 30.000 incidenteel in 2022 en € 20.000 in 2023 voor de aanbesteding van algemene voorzieningen voor ouderen;
 - m. € 10.000 incidenteel in 2022 en € 10.000 incidenteel in 2023 voor de poortwachter dyslexie.
2. De onder 1. genoemde middelen als volgt te dekken:
 - a. de structureel € 40.000 van 1a. ten laste van het begrotingsresultaat;
 - b. de incidenteel € 313.000 van 1b. t/m 1j. ten laste van de algemene reserve basisdeel;
 - c. de incidenteel € 25.000 van 1k. ten laste van de egalisatiereserve corona;
 - d. de incidenteel € 70.000 van 1l. t/m 1m. ten laste van bestaande CUP-gelden.
3. Het starten van een "Plan Maatregelen" om tot concrete structurele ombuigingen te komen voor kadernota 2023.
4. De overige kaders voor de begroting 2022.

Besloten in de openbare raadsvergadering van 8 juli 2021

I. Schutte - van der Schans
griffier

G.J. Bouwmeester
voorzitter